Report projektu 2021 - 2025

2.9.2021 *TLAČ: o prvej vernisáži výstavy*
https://presov.korzar.sme.sk/c/22733641/po-zidovskych-studentoch-ostali-prazdne-stolicky-pred-80-rokmi-stratila-skola-tretinu-ziakov.html

3.9.2021*, WEB, ECAV :*
https://www.ecav.sk/aktuality/spravodajstvo/skolstvo/projekt-prazdna-stolicka?utm_source=chatgpt.com

8. 9. 2021*, RTVS, https://www.rtvs.sk/televizia/archiv/14356#753 Regina RTVS, 8.9. 2021, Nesmieme zabudnúť*
10.9.2021*, WEB, ECAV*
https://www.ecav.sk/aktuality/spravodajstvo/nesmieme-zabudnut-non-possumus-obliviscere

13.10. 2022*, WEB, ECAV*
https://www.ecav.sk/aktuality/spravodajstvo/vystava-prazdna-stolicka-zije-dalej-aktivnym-zivotom-na-bu-vd-ecav

01.02.2023*, WEB, VD ECAV https://vdecav.sk/prazdna-stolicka-v-synagoge/ Prázdna stolička v Galérii Caraffka,*

27.3.2024, *WEB, VD ECAV : https://vdecav.sk/ich-pribehy-su-aj-nasimi-pribehmi/?utm_source=chatgpt.com*

04.04.2023, *TELEVÍZIA, RTVS https://www.rtvs.sk/televizia/archiv/17921/396028#0 Od prameňa RTVS, 4.4. 2023*

16.4.2024, *TELEVÍZIA, RTVS,* https://www.rtvs.sk/televizia/archiv/21055/461244 Židovský magazín (od 12:43 do 18:25 min.)

29.4.2024, *WEB, VD ECAV https://vdecav.sk/prezidentka-zuzana-caputova-na-prazdnej-stolicke/*

28.6.2024, *WEB, ECAV,*
https://www.ecav.sk/aktuality/pozvanky/prazdna-stolicka-v-snm-v-bratislave?utm_source=chatgpt.com

16.7. 2024*, WEB,*
https://www.evanjelici.sk/zo-zivota-cirkvi/prazdna-stolicka-v-slovenskom-narodnom-muzeu/?utm_source=chatgpt.com

18.7. 2024*, TELEVÍZIA, STVR,*
https://spravy.stvr.sk/2024/07/prazdna-stolicka-po-ziakoch-aj-uciteloch-ostali-prazdne-miesta-gymnazium-v-presove-si-pripomina-obete-holokaustu/?utm_source=chatgpt.com

19.7.2024*, TLAČ, VIDEO, Pravda,*
https://kultura.pravda.sk/galeria/clanok/717309-prazdna-stolicka-je-nova-vystava-o-nelahkom-detstve/?utm_source=chatgpt.com

21.9.2024*, PODCAST, JOJ HISTORY,*
https://history.noviny.sk/2-svetova-vojna/970566-prazdna-stolicka-spomienka-na-vsetkych-vylucenych-studentov?utm_source=chatgpt.com
31.10.2024, *WEB, https://www.postbellum.sk/pribehy-nasich-susedov-na-vychodnom-slovensku/*

6.11.2024, WEB, *https://starelyceum.sk/2024/11/05/vystava-prazdna-stolicka/?utm_source=chatgpt.com*

***7.-10.1.2025*, RTVS, DEVÍN,** *https://devin.stvr.sk/clanky/temy/388538/cyklus-projekt-prazdna-stolicka*

27.1.2025, SITA,
https://sita.sk/do-studentskych-lavic-sa-uz-nevratili-zahynuli-v-koncentracnych-taboroch-na-zivotne-pribehy-niektorych-z-nich-poukazuje-projekt-prazdna-stolicka/?utm_source=chatgpt.com

***27.1.2025**, TLAČ, Parlamentné listy : Do študentských lavíc sa už nevrátili ...*
https://www.parlamentnelisty.sk/spravy/610707/do-studentskych-lavic-sa-uz-nevratili-zahynuli-v-koncentracnych-taboroch-na-zivotne-pribehy-niektorych-z-nich-poukazuje-projekt-prazdna-stolicka-foto/?utm_source=chatgpt.com

***7.5.2025,** WEB, VD ECAV**:** https://vdecav.sk/odhalili-pamatnu-tabulu-prazdna-stolicka/*

***7.5.2025,** WEB, SME,*
https://presov.korzar.sme.sk/c/23487097/mier-sa-neda-dosiahnut-tak-ze-potrasiete-rukou-agresorovi-odkazuje-ficovi-biskup-mihoc.html

***12.5.2025**, AUDIO: relácia naživo Slovenský rozhlas Regina : Na kus reči – rozhovory Veroniky Slaninkovej a Martiny Vaškovej so zaujímavými hosťami na rôzne témy. https://www.stvr.sk/radio/archiv/11302/2548343*

***15.5.2025**, WEB, VD ECAV, https://vdecav.sk/pozyvame-vernisaz-vystavy-prazdna-stolicka/*

19.5.2025, WEB, VD ECAV, https://vdecav.sk/vernisaz-vystavy-prazdna-stolicka/ Krajská knižnica P.O.Hviezdoslava, Prešov

Kde a v ktorých mestách boli jeho výstavy

***Prešov,** Evanjelické kolegiálne gymnázium, Námestie legionárov 3*
***Prešov,** Evanjelické kolégium, Hlavná 137,*
***Prešov,** Galéria Caraffka, Jarkova ulica,*
***Spišské** Vlachy, Mestské kultúrne centrum,*
***Prešov,** Základná škola, Prostějovská ulica*
***Košice,** Teologická fakulta, Katolíckej univerzity, Hlavná ulica*
***Bardejov,** Židovské suburbium,*
***Prešov,** Komunitné centrum Židovskej náboženskej obce Prešov, Okružná ulica*
***Bratislava,** Slovenské národné múzeum, Vajanského nábrežie 2,*
***Bratislava,** Evanjelické lýceum, Konventná 15,*
***Kežmarok,** Evanjelické lýceum, Hviezdoslavovo námestie*
***Prešov,** Krajská knižnica P.O.Hviezdoslava 18*

Kto všetko sa o ňom dozvedel/zaujímal?

*O výstavu sa zaujímala aj ju navštívila **pani prezidentka Slovenskej republiky, Zuzana Čaputová**, ktorú pri výstave sprevádzali s výkladom žiaci Evanjelického kolegiálneho gymnázia 25.apríla 2024. O výstavu sa od začiatku zaujímala aj Židovská náboženská obec Prešov, kde kancelárom je syn preživšej holokaustu, žiačky EKG a ženy z prvého transportu Kláry Lustbáderovej, pán Peter Chudý. O projekt a výstavu sa zaujímali aj potomkovia preživších holokaustu z Bratislavy (rodina Gyarfášová), ale aj zo zahraničia, z Veľkej Británie – Júlia Sherwood (dcéra žiačky Agi Kalinovej rod. Farkašovej) a aj potomkovia z USA. O projekt sa zaujímala a navštívila výstavu Madeline Vadkerty, ktorá je pôvodom z USA a na Slovensku sa zaoberá výskumom holokaustu. Pri návšteve ortodoxnej synagógy v Prešove výstavu navštívila aj švédska biskupka Luteránskej švédskej cirkvi Eva Nordung-Byström, riaditeľka úradu Anneli Hällgren a tajomník biskupky, Johannes Nord. Výstavu navštívil aj spolok nemeckých luteránskych farárov.*

Prípadne ďalšie odozvy/dosah na Slovensku a v zahraničí.

Zo slovenských inštitúcií mal projekt odozvu aj v Dokumentačnom stredisku holokaustu s ktorým spolupracujeme, kde aktívne s nami pracuje jeho riaditeľ Ján Hlavinka (jeho starý otec študoval taktiež na EKG). Riaditeľ Ján Hlavinka pracuje aj na obnove židovských cintorínov v okolí Prešova a pre našich kolegov a žiakov zorganizoval exkurziu na tieto cintoríny aj s výkladom. Informácie sme získavali aj s Múzeom holokaustu v Seredi a spolupracovali sme s jeho riaditeľom Martinom Korčekom. Významným krokom bolo nadviazanie spolupráce s Claims Conference, kde taktiež rozvíjame kontakty a informácie o osudoch našich žiakov. O spoluprácu sa snažíme aj s Holocaust Museum Los Angeles, kde pracuje pani Riemers pôvodom z Košíc. Z miestnych inštitúcií na Slovensku sa zaujímajú aj študenti Prešovskej univerzity v Prešove (študenti histórie a archívnictva), pracovníci Štátnej vedeckej knižnice a Štátneho archívu.

Úspech projektu na Slovensku a v zahraničí

Projekt Prázdna stolička má úspechy aj v práci žiakov, žiačka Milica Petrušová pracuje na projekte už od roku 2021 a v roku 2024 získala 1. miesto v celoslovenskom kole súťaže v písaní esejí: „Susedia, na ktorých sme nezabudli“ a 1.miesto celoslovenskej súťaže „Bisla- stredoškolská esej“ s témou „O čom sa nehovorí, ale malo by sa“ v školskom roku 2023/2024, aktívnou prácou v projekte Prázdna stolička získala stáž a štipendium v organizácii AFYN (Anne Frank Youth Network) so sídlom v Holandsku.

Žiaci spracovali aj filmové, grafické a podcastové výstupy v téme „Príbehy našich susedov“ v spolupráci s neziskovou organizáciou PostBellum. Žiaci a žiačky Evanjelické kolegiálne gymnázium a Evanjelická základná škola Prešov kvarty a 9. A prezentovali 16. decembra 2024 širokej verejnosti výsledky svojej niekoľkomesačnej práce v Divadle Viola. Okrem prezentácie umelecky spracovaných príbehov ľudí, ktorých objavili vo svojom meste, a ktorých osudy poznamenali nedemokratické režimy, si návštevníci mohli vychutnať aj koncert Katky Koščovej a Daniela Špinera.

Žiaci pracujúci na projekte Prázdna stolička sa pravidelne zúčastňujú na projekte „Kultúrou proti antisemitizmu v Prahe v Českej republike. Súčasťou vernisáží sú aj hudobné vystúpenia spevokolu EKG, pod vedením Sone Grestyovej, učiteľky EKG, ktorá nacvičila 10 židovských piesní, ktoré rozvíjajú aj poznanie židovskej kultúry, nielen histórie. Tento spevokol organizuje už tretí rok Festival židovskej kultúry: Šalom alejchem aj za podpory miestnej samosprávy. Absolvent EKG Tobiáš Cingeľ vytvoril sériu grafík, ktoré sa stali umeleckým doplnením výstavy a jedno z diel je aj logom projektu a stalo sa aj námetom na osadenie pamätnej tabule.

Výstava bola súčasťou aj vzdelávacích konferencií, kde sa projekt a jeho myšlienky dostávajú aj k pedagógom, ktorí ho využívajú aj vo vzdelávacom procese, v roku 2023 to bola konferencia na tému : „Hodnoty vo vzdelávaní“, kde bola výstava inštalovaná a k projektu bol realizovaný aj workshop Ľudmilou Kónyovou, koordinátorkou projektu. Na konferencii sa zúčastnilo 85 pedagógov. V roku 2024 bol projekt prezentovaný 26.3.2024 v Prešove aj v spolupráci s Claims Conference (Andrea Haas, Amir Peleg) a Dokumentačným strediskom holokaustu (Ján Hlavinka). Prednášajúci 43 pedagógom priblížili holokaust na východnom Slovensku, osudy vylúčených židovských žiakov z EKG a prácu s historickými dátami, elektronickými zdrojmi a databázami pri výskume holokaustu.

Žiaci prezentovali projekt a výstavu aj na konferencii Medzinárodného združenia kresťanských učiteľov v Bratislave v termíne 29.11.-1.12.2024. Sprevádzanie výstavou realizovali v nemeckom a anglickom jazyku.

Spracovali :

PhDr. Ľudmila Kónyová, ludmila.konyova@esspo.sk
Mgr. Miroslav Čurlík, miroslav.curlik@esspo.sk